

2026-01-16

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2025-00293

Avveckling av Stiftelsen Skolsamfonden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen beslutar, att i de för Stiftelsen Skolsamfonden (802480-5387) sedan bildandet av fonden 1985 gällande stadgarna, dels upphäva föreskrifterna i p. 2 första stycket, dels i sagda punkt ändra föreskriften i andra stycket och dels ändra även föreskriften i p. 3 första stycket på så sätt att hela förmögenheten får användas för destinatärkretsen och att utbildningsnämnden ska fatta beslut om hur förmögenheten ska användas, allt enligt bilaga 3 till tjänsteskrivelsen den 16 januari 2026.
2. Kommunstyrelsen ansöker hos Kammarkollegiet resp. tillsynsmyndigheten om att få tillstånd till att tillämpa sitt beslut enligt beslutspunkt 1.
3. Kommunstyrelsen uppdrar, när tillstånd enligt beslutspunkt 2 föreligger, åt utbildningsnämnden att verkställa de beslut som nämnden fattar rörande användningen för ändamålet av Stiftelsens förmögenhet.
4. Kommunstyrelsen anmäler till berörda myndigheter att Stiftelsen är upplöst när senast upprättad årsredovisning visar att den inte längre har några tillgångar.

Sammanfattning av ärendet

Nacka kommun är förvaltare för Stiftelsen Skolsamfonden. Enligt stadsledningskontorets mening bör Stiftelsen avvecklas på grund av det ringa värdet på förmögenheten.

Utdelningsförmågan är helt enkelt för liten. Av årsredovisningen för 2025 framgår att marknadsvärdet på Stiftelsens tillgångar endast uppgår till cirka 250 000 kronor.

För att möjliggöra en avveckling föreslås att Nacka kommun som förvaltare för Stiftelsen genom kommunstyrelsen beslutar om att ändra i de gällande stadgarna så att hela förmögenheten får förbrukas. Vidare föreslås att kommunstyrelsen beslutar om att ändra i stadgarna så att det blir utbildningsnämnden (nu står det i stadgarna att det ska vara Skolstyrelsen som ska fatta dessa beslut men det organet upphörde på 1990-talet) som, när Kammarkollegiet har meddelat kommunstyrelsen tillstånd till att tillämpa sitt beslut om ändringarna i stadgarna, kommer att fatta besluten om hur förmögenheten ska användas.

Det föreslås också att kommunstyrelsen ansöker hos Kammarkollegiet om tillstånd till att få tillämpa sitt beslut om de anförda ändringarna i Stiftelsens stadgar, att kommunstyrelsen, under förutsättning att tillstånd meddelas, uppdrar åt utbildningsnämnden att verkställa de beslut som nämnden fattar rörande hur förmögenheten ska användas samt till sist att kommunstyrelsen anmäler till berörda myndigheter att Stiftelsen är upplöst när den senast upprättade årsredovisningen för Stiftelsen, tillika slutredovisning för den, visar att Stiftelsen inte längre har några tillgångar.

Ärendet

Nacka kommun är förvaltare för *Stiftelsen Skolsamfonden* (802480-5387) som efter tillstånd av Kammarkollegiet den 15 november 1985 bildades genom sammanläggning av ett stort antal donationsfonder inom skolområdet.

Stiftelsen Skolsamfonden (i fortsättningen Stiftelsen) har förvaltningsformen anknuten förvaltning och Nacka kommun är alltså förvaltare för den. Det innebär att kommunen som juridisk person bär ansvaret för att förvaltningen av Stiftelsen sker i enlighet med de för den gällande föreskrifterna samt bestämmelserna i stiftelselagen och övrig lagstiftning. Det innebär också att kommunstyrelsen som kommunens högsta verkställande organ ytterst äger beslutsbefogenheterna i samtliga frågor som rör förvaltningen av Stiftelsen, även om ingenting hindrar att kommunstyrelsen delegerar dessa befogenheter till något annat organ inom kommunen eller till någon anställd.

Förutsatt att Kammarkollegiet ger kommunen tillstånd till att tillämpa sitt beslut om att ändra föreskriften i de för Stiftelsen sedan 1985 gällande stadgarna så att uppgiften att fatta beslut om hur förmögenheten ska användas ska tillkomma utbildningsnämnden och alltså inte skolstyrelsen – ett organ inom kommunen som upphörde att existera under 1990-talet (jämför bilaga 3) – blir det utbildningsnämnden som kommer att fungera som utdelningsansvarig nämnd.

Stiftelsen Skolsamfonden ska enligt sina ändamålsföreskrifter lägga minst 1/10 av den årliga nettoavkastningen till kapitalet och i övrigt ska disponibel avkastning användas till förmån för elever i kommunens grundskola och gymnasieskola företrädesvis för belöning eller uppmuntran åt elev som visat berömvärd flit eller god kamratanda, stipendium för fortsatt utbildning, hjälp till elev för studieresor, studiebesök, skolresor, kulturell verksamhet, förvärv av materiel och andra saker eller annan för eleverna gemensamt ändamål.

Som framgår av flerårsöversikten nedan har Stiftelsen emellertid inte delat ut några medel under de senaste fem åren (2021-2025). Det beror på att Stiftelsen inte har haft något fritt eget kapital under tre av de fem åren och att den med de medel som den har haft till sitt förfogande under de övriga två åren i praktiken inte har kunnat främja sin stora

destinatärkrets¹ bestående av eleverna vid kommunens samtliga skolenheter med annat än försumbara belopp.

Flerårsöversikt (kr)	2021	2022	2023	2024	2025
Eget kapital	252 174	251 658	260 031	259 190	241 778
Varav fritt Eget kapital	-1 028	-1 544	6 829	5 988	-11 425
Beviljat anslag	0	0	0	0	-
Föreslag beviljat anslag	-	-	-	-	0
Placeringar per 31 dec 2025:					
Bankkonto Nordea	-	-	-	-	251 778
Summa placeringar					251 778

Tabell 2. Flerårsöversikt Stiftelsen Skolsamfonden

Kommunstyrelsen beslutade den 2 juni 2025 § 168 (KFKS 2025-00292) att förbruka samtliga Stiftelsens tillgångar för det ändamål vartill de är bestämda eller för ett ändamål som så nära som möjligt motsvarar detta och ansökte därefter i enlighet med den reglering som återfinns i 6 kap. 5 § första stycket stiftelselagen (1994:1220)² hos Länsstyrelsen i Stockholms län om att få tillämpa sitt beslut. Länsstyrelsen avslög emellertid ansökan den 29 oktober 2025 (diarienummer 36464-2025) bland annat därför att de belopp som funnits tillgängliga för utdelning enligt Länsstyrelsens mening inte hade varit så små att det redan av den anledningen skulle framstå som uteslutet att de hade kunnat delas ut i någon form till i vart fall någon eller några elever inom destinatärkretsen.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Enligt stadsledningskontorets bedömning bör Stiftelsen avvecklas på grund av det ringa värdet på dess förmögenhet. Utdelningsförmågan är helt enkelt för liten. Av årsredovisningen för 2025 (jämför bilaga 4) framgår att marknadsvärdet på Stiftelsens tillgångar endast uppgår till cirka 250 000 kronor.

Stadsledningskontoret föreslår därför att så sker med stöd av en praxis som har utvecklats av Kammarkollegiet. Enligt Kammarkollegiet är det nämligen uppenbart onyttigt (jfr 6 kap. 1 § andra stycket första meningen stiftelselagen) att fortsätta förvaltningen av förmögenheter med ett marknadsvärde upp till cirka 1,5 miljon kronor. För att komma i åtnjutande av denna praxis krävs det att kommunen som förvaltare för Stiftelsen beslutar att upphäva eller ändra de föreskrifter för Stiftelsen vilka hindrar en förbrukning för ändamålet av det bundna kapitalet och att kommunen därefter hos Kammarkollegiet ansöker om tillstånd till att få tillämpa sitt beslut. När det sökta tillståndet föreligger blir det därefter – under ovan angiven förutsättning att Kammarkollegiet ger kommunen tillstånd till att tillämpa sitt beslut om att ändra

¹ Med en stiftelses destinatärkrets avses den grupp av personer eller organisationer som enligt stiftelsens stadgar kan komma i fråga för att få ekonomiskt bistånd eller andra förmåner av stiftelsen.

² För att förvaltaren i det enskilda fallet ska kunna fatta ett sådant beslut förutsätts det att stiftelsen bildades för mer än 20 år sedan, att den inte har kunnat främja sitt ändamål under de senaste fem åren, att värdet på tillgångarna vid utgången av de tre senaste räkenskapsåren har understigit ett gränobelopp som motsvarar tio gånger det då gällande prisbasbeloppet enligt 2 kapitlet 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken samt att stiftelsen saknar skulder.

föreskriften i de för stiftelsen sedan 1985 gällande stadgarna om att uppgiften skulle tillkomma skolstyrelsen – en uppgift för utbildningsnämnden dels att i enlighet med stadgarna besluta om hur förmögenheten ska användas dels att verkställa sina beslut till följd av den av kommunstyrelsen beslutade delegationen.

När det framgår av den senast upprättade årsredovisningen för Stiftelsen att den inte längre har några tillgångar är Stiftelsen upplöst. Det blir därvid till sist en uppgift för kommunstyrelsen att anmäla detta förhållande till berörda myndigheter så att Stiftelsen blir avregistrerad ur stiftelseregistret och organisationsnummerregistret.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna utifrån förslaget har vävts in i tjänsteskrivelsen.

Konsekvenser för barn

Olika stiftelser har olika ändamål, vilket innebär att medlen i donationsfonden är skänkta för ett visst syfte och därför finns det kriterier på vem som kan få pengar från dem. Av respektive stiftelses stadgar/ändamål framgår det vilka som kan söka medel från stiftelsen. Stiftelsen Skolsamfonden vänder sig till elever.

Konsekvenser för klimat och miljö

Rubriken har inte relevans för ärendet och ärendet berörs inte av definierade inriktnings- och effektmål.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 16 januari 2026

Bilaga 1. 1 Kammarkollegiets beslut 1985-11-15

Bilaga 2 Registreringsbevis 2025-06-25

Bilaga 3 Dubbelspalt med förslag till upphävande och ändring av gällande föreskrifter för Stiftelsen

Bilaga 4 Årsredovisning 2025 för stiftelsen Skolsamfonden

Annika Rainer
Ekonomi- och finansdirektör
Stadsledningskontoret

Maria Karlsson
Redovisningsspecialist
Redovisningsenheten

Beslutet ska skickas till:

- Kammarkollegiet